

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут Педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 «Освіта» / «Педагогіка»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку
Викладач (-і)	Кандидат педагогічних наук, доцент Борин Галина Василівна
Контактний телефон викладача	0673437860
Е-mail викладача	boryngv@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку» – вивчається студентами спеціальності 012 «Дошкільна освіта» на четвертому курсі Педагогічного факультету. Програма курсу має тематичну структуру і сконцентрована на тому, що широкий діапазон діяльності педагога-вихователя зумовлює високий рівень його професійної підготовки, яка включає: знання, вміння й навички щодо художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку. Зміст курсу передбачає спрямованість на формування готовності дитини до естетичного сприймання творів художнього мистецтва; усвідомлення студентами сутності художньо-естетичного розвитку дітей та його ролі в духовному становленні особистості; усвідомлення соціальної ролі педагога у формуванні духовної культури дитини. Програмою дисципліни передбачено низку форм роботи зі студентами: лекції, семінарські та практичні заняття і різноманітні творчі завдання для практичної та самостійної роботи. Семінарські та практичні заняття є логічним продовженням лекцій. Їхня мета: поглиблення, розширення, деталізування знань, якими студенти опанували під час лекцій; перевірка якості їх засвоєння, володіння здобувачами освіти практичними вміннями та навичками безпосередньої роботи з дітьми.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу є ознайомлення студентів з основами теорії та історії мистецтва, з особливостями розвитку у дітей дошкільного віку творчих здібностей і шляхів формування у них інтересу до різних видів образотворчої діяльності; оволодіння різноманітними техніками в галузі малюнка, живопису, декоративних розписів, аплікації, витинання та конструювання і засвоєння методики залучення дошкільників до образотворчої діяльності; активізація потреби у саморозвитку щодо власної компетентності в теорії та практиці образотворчого мистецтва; залучення студентів до науково-дослідної роботи в галузі образотворчої діяльності дошкільників.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.</p>	

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.
 ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 90 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
Сьомий	Дошкільна освіта	Четвертий	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Чинники художньо-естетичного розвитку майбутньої особистості	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	1, 5, 6, 10, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Методичні засади художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	1, 5, 6, 10, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Вікові особливості художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	5, 6, 10, 13, 14, 17, 19, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Формування художньо-творчих здібностей дітей дошкільного віку	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	5, 6, 7, 11, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Сім'я як чинник художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	5, 6, 17, 18, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Художньо-естетичне виховання дітей старшого	Практичне заняття (2 години)	5, 6, 9, 24, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом

дошкільного віку засобами образотворчого мистецтва			(2 години)		
Тема 7. Вплив музики на збагачення змісту художньо-творчої діяльності дітей дошкільного віку	Практичне заняття (2 години)	5, 6, 12, 17, 18, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Форми художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку	Практичне заняття (2 години)	6, 9, 14, 15, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Методи і прийоми художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку	Практичне заняття (2 години)	6, 9, 22, 24, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 10. Художньо-естетичний розвиток дітей дошкільного віку засобами нетрадиційних технік малювання	Практичне заняття (2 години)	5, 6, 22, 28, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних та творчих завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття - 50 балів, контрольну роботу - 25 балів, самостійну роботу - 25 балів).
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота, що складається з двох теоретичних та двох практичних завдань, тести.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

7. Політика курсу

Політика курсу передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних творчих завдань; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти // Дошкільне виховання. – 2012. – №3. – С. 1–25.

2. Бажанська Л. Січень рік починає, а грудень кінчає / Лілія Бажанська // Дошкільне виховання. – 2005. – №1. – С. 20–21.
3. Белкіна Е. Світ мистецтва і дитина / Елеонора Белкіна, Тетяна Науменко // Дошкільне виховання. – 2000. – №1. – С. 4–5.
4. Богуш А. М., Лисенко Н. В. Українське народознавство в дошкільному закладі: Навч посіб. – К., 2002. – 407с.
5. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності “Дошкільна освіта” : [текст] / Галина Василівна Борин / ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Івано-Франківськ. - 2019. – 56 с.
6. Борин Г. В. Художня праця: навчально-методичні вказівки для проведення практичних занять студентів спеціальності. “Дошкільна освіта” / Г.В. Борин // Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2011. – 89 с.
7. Вплив музики на психічну діяльність дитини. URL: <https://sadochok7sarny.jimdo.com/>
8. Вплив музики на розвиток особистості дошкільнят URL: <https://sadochok7sarny.jimdo.com/>
9. Гавриш Н. Сучасне заняття: формальні, змістові, та структурні ознаки / Н. Гавриш // Дошкільне виховання. – 2007. – №8. – С. 10– 13.
10. Гураш Л. Конструктивна діяльність дворічних / Л. Гураш // Дошкільне виховання, №1, – 1998 р. – С.28.
11. Дідич Г., Гейченко М. Сутність процесу музичного сприйняття / Наукові записки. Серія: педагогічні науки. Вип. 103. С. 131.
12. Добриня Л. Разом з батьками / Людмила Добриня // Дошкільне виховання. – 2004. – №7. – С. 16–17.
13. Добриня Л. Вектори творчості / Людмила Добриня // Дошкільне виховання. – 2005. – №2. – С. 15 – 17.
14. Долинна О., Низковська О. Гурткова робота/ Ольга Долинна, Олена Низковська // Дошкільне виховання. – 2004. – №11. – С. 8–9.
15. Долинна О., Низковська О., Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільному навчальному закладі / Ольга Долинна, Олена Низковська // Дошкільне виховання. – 2010. – №10. – С. 7–10.
16. Дронова О. Через красу до творчості / Ольга Дронова // Дошкільне виховання. – 2004. – №4. – С. 18–19.
17. Дронова О. О. Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батьків// Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. — Глухів: ГДПУ, 2003. - С. 45-50.
18. Дронова О. О., Мезіна О. О. Діагностика та корекція внутрішньо-сімейних стосунків засобами дитячого малюнка// Гуманізація навчально-виховного процесу: 36. наук, праць. Вип. ІХ / Заг. ред. Л. Л. Льогенського, В. І. Сипченко. — Слов'янськ, 2000. - С. 126-130.
19. Дубина Л. Фантазуємо разом/ Людмила Дубина// Дошкільне виховання. – 1995. – №2. – С. 16–17.
20. Калуська Л. В. Ремесла українського народу: Методичний посібник для вихователів дошкільних закладів / Л. В. Калуська. – Харків: Видавництво «Ранок-НТ », 2007.
21. Калуська Л.В. Дивокрай. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2 книгах для працівників дошкільних закладів. Книга перша. – Тернопіль: Мандрівець, 2004. – 320 с.
22. Кириченко Н., Науменко Т. Виховує мистецтво / Ніна Кириченко, Тетяна Науменко // Дошкільне виховання, – 1996. – №5. – С. 6 – 7.
23. Коппалова Н. М. Гурткова робота з аплікації та оригамі / Н. М. Коппалова. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 80 с.
24. Котелянець Н. Художня праця і розвиток особистості дитини / Наталя Котелянець // Дошкільне виховання – 2002. – №12. – С. 18–19.
25. Кривошлик Н. Ігри з кришечками / Наталя Кривошлик // Дошкільне виховання – 2008. – №1. – С. 28–29.
26. Кривошлик Н. Ігри з прищипками / Наталя Кривошлик // Дошкільне виховання – 2007. –

№12. – С. 28–29.

27. Лозинська Н. На художній майстер-клас ми запрошуємо вас / Наталя Лозинська // Дошкільне виховання. – 2010. – №3. С. 12–15.
28. Нетрадиційні техніки в малюванні зими». Дошкільне виховання, 2009, № 12, С. 16-17. Художники з грядки . - Джміль, 2010, № 3, С. 7-9. Ляльки зі шкарпеток . - Джміль, 2013, № 1, С. 14-15.
29. Онищенко А. Ліпимо з тіста / Анастасія Онищенко // Дошкільне виховання. – 2002. – №6. – С. 24–25. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Старший вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
30. Романюк І. А. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 280 с. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
31. Швайка Л.А. Педагогічний моніторинг у ДНЗ / Л.А. Швайка – Х.: «Основа», 1017, - 192 с.
32. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
33. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
34. Як речі звичні стали музичні. - Джміль, 2013, № 1, С. 14-15.
35. Ботюк, О. Ф. Конструювання з паперу методом орігамі: Навч.-метод.посібник. / Олександр Федорович Ботюк. – Тернопіль : Богдан, 2004. – 64 с. – 2.5074.268 Б86
36. Гнатюк, М. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво [Текст]: навч.-метод.посібник. ч. 1 / Михайло Гнатюк. – Ів.-Франківськ : ЯРИНА, 2016. – 196 с. – ПНУ. – 30,00 85.12(4Укр) Г 56
37. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі [Текст] : підручник / за ред. Г. В. Сухорукової. – К. : Слово, 2010. – 376 с. : іл. – 84,00 74.102я73 О23

Викладач

Борин Г. В.